

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Anna Andrlová**

Název práce: **Stát a organizovaný zločin: Miloševićova Jugoslávie**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **PhDr. Ondřej Žíla, Ph.D.**

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Anna Andrlová si za téma své bakalářské práce zvolila téma zajímavé, byť značně komplikované a politicky citlivé téma souvztažnosti státu a organizovaného zločinu na příkladu Miloševićovy Jugoslávie. Andrlová avizuje, že bude ve své práci na příkladu Miloševićovy Jugoslávie aplikovat teorii státního a organizovaného zločinu. Tento postup považuje za inovativní, neboť podle autorky prozatím nevznikly práce na základě daného přístupu.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Základní slabinou práce je několik metodologických nedostatků. Prvně autorka nejednoznačně vymezuje, v jakém teritoriu se svému výzkumu věnuje. Ačkoliv je práce zastřešena termínem „Miloševićova Jugoslávie“, soustředí se na Srbsko (včetně Kosova), věnuje se ale v přesahu i Bosně a Hercegovině a Chorvatsku a naopak zcela ignoruje dění v Černé Hoře. Jinde hovoří, že se věnuje „oblastem, v nichž byli Srbové přítomni“ (s. 3). Dále Andrlová konstatuje, že „při zkoumání daných zločinů je pozornost věnována hlavním aktérům, přičemž důraz se neklade na Miloševiče, Karadžiče, Mladiće, které ICTY označil za hlavní viníky války“ (s. 3). Tato věta je nejen nesrozumitelná, ale současně poukazuje na slabinu nejednoznačného definování – uchopení zkoumaného tématu. Přestože autorka teoreticky sice definuje stát, ani v náznaku nezodpovídá kruciólní otázku, proč na tomto místě zmiňuje Karadžiče (či dokonce Mladiće), nedefinuje, co chápe pod označením „srbský stát za Slobodana Miloševiče“ (s. 4), který v práci používá, nerozebírá příčiny rozpadu Jugoslávie a nevymezuje rozdíl v konfliktu v Chorvatsku a Bosně a Hercegovině. Současně Andrlová konstatuje, že „přínos práce spočívá v odlišném, netradičním přístupu k problematice organizovaného zločinu podle aktuálních teorií, které umožňují hlubší pochopení praktik a postupů v kriminální oblasti“ (s. 3). Z bakalářské práce však není jasné, v čem konkrétně tento „netradiční“ přístup spočívá. Práce je klasickou případovou studií, rozdělenou na teoretickou část (problematika státu a zločinu) a praktickou část (popis a charakteristika kriminální činnosti). Práce je založena prakticky výhradně na sekundární literatuře. Chybí diskuse literatury, není jasné, proč autorka kromě jediné poznámky opomíjí pro její téma a způsob uchopení klíčovou publikaci Erica Gordyho.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev a stylistické zpracování textu bakalářské práce jsou průměrné, nicméně závažnější prohřešky nebyly zaznamenány. Nemám námitek k dalším formálním náležitostem práce, autorka řádně cituje a odkazuje na literaturu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

V hlavní části bakalářské práce autorka na základě zvolených kategorií udává příklady praktik „organizovaného zločinu“. V jednotlivých podkapitolách ale postupuje nesystematicky, vyjmenovává dílčí příklady, jimiž se snaží doložit svou ústřední tezi. Stejným problémem je, že autorka s příklady dále nikterak nepracuje, neanalyzuje je a nestaví je do kontextu tehdejších událostí na srbské politické

scéně (a šířeji v exjugoslávském prostředí). Čtenář se z povrchních informací dozvídá, že se „ve velkém obchodovalo s ilegálním zbožím (drogy, zbraně, lidské orgány)“ atd. Spíše než kategoricky tvrdit na základě vyjmenovaných příkladů, že „srbský stát (opět, co toto znamená v pojetí tématu práce?) za Slobodana Miloševiče ve vysoké míře systematicky spolupracoval s organizovaným zločinem, což v důsledku vedlo k rozsáhlým závažným sociálně škodlivým zločinům“ (s. 28), by autorka měla posoudit, v čem konkrétně a nakolik zásadně se vztah mezi „státem a organizovaným zločinem“ v Miloševičově Jugoslávii lišil od sousedních států (přinejmenším Chorvatska). Z chyb bych upozornil na autorčino konstatování, že Srbsko nebylo „jedním ze států tvořících jugoslávskou federaci“ (s. 3), ale jednou z republik. Za krajně nevhodné současně považuji autorčinu charakteristiku partyzánů („Za kriminální skupiny lze považovat tehdejší partyzány, kteří měli v procesu vzniku státu rozhodující roli.“ (s. 2)).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Podle Andrlové si Milošević zachoval „výsadní postavení“ i po odchodu z funkce srbského prezidenta. Kterou politickou funkci po roce 1997 zastával a na čem v té době zakládal svůj politický vliv?

Značně diskutabilní je tvrzení, že „v kombinaci s ideologickými a nacionalistickými motivy se tak v konečném výsledku v konfliktech angažovala velká část srbských obyvatel“ (s. 15). Na čem autorka zakládá toto tvrzení?

Domnívá se autorka, že paramilitární jednotky, které operovaly v Bosně a Hercegovině, byly pouze srbské?

Autorka by měla na základě svého konstatování, že „ve Slovinsku, Chorvatsku, Makedonii a Bosně a Hercegovině zvítězila v prvních demokratických parlamentních volbách během roku 1990 republikánská opozice“ (s. 18), a) vysvětlit, co chápe pod termínem „republikánská opozice“ a b) charakterizovat politické změny (a případné rozdíly) v nástupnických státech bývalé Jugoslávie.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Bakalářskou práci Anny Andrlové hodnotím v případě, že autorka při obhajobě relevantně vyargumentuje mé dotazy, známkou dobře – 3.

Datum:

25. 5. 2017 Bijeljina

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.